

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1. Bir âlimin öne çıkan yönü

Tıp alanında yazdığı ansiklopedik eser yüzyıllar boyunca Avrupa üniversitelerinde ders kitabı olarak okutulmuştur.

Yukarıda tanıtılan ve tıp alanındaki eseriyle bilinen âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbn Sînâ B) Hârizmî
C) İbnü'l-Heysem D) Uluğ Bey

2. Matematik dersinde denklemlerle ilgili çalışmaların adının bir âlimin eserinden geldiği anlatılmıştır. Cebir alanındaki çalışmalarıyla bilinen ve adı algoritma kavramına kaynaklık eden bu âlim kimdir?

- A) Bîrûnî B) Hârizmî
C) Ali Kuşçu D) Mimar Sinan

3.

Âlim	Öne çıktığı alan
İbnü'l-Heysem	Optik
Uluğ Bey	Astronomi
Bîrûnî	?

Tabloda üç âlim ve öne çıktıkları alan eşleştirilmiş, biri boş bırakılmıştır. Tabloya göre soru işaretli yere hangi alan gelmelidir?

- A) Mimarlık B) Musiki
C) Coğrafya ve astronomi D) Hat sanatı

4. Bir âlimin çalışma yöntemi

Görmenin nasıl gerçekleştiğini deneylerle araştırmış; ışığın gözden çıktığı görüşünü sınayarak ışığın cisimlerden göze geldiğini savunmuştur.

Yukarıda anlatılan çalışmanın bilim tarihi bakımından en önemli yönü hangisidir?

- A) Sonucu deney yapmadan kabul etmesi
B) Var olan görüşü deneyle sınayarak sonuca ulaşması
C) Yalnızca eski kitaplara dayanması
D) Konuyu hiç incelememesi

5. Tarih dersinde İslam dünyasında yüzyıllar boyunca eğitim veren, öğrencilerin barındığı ve dersleri belirli bir programa göre işlenen kurumlardan söz edilmiştir. Bu kurumların adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İmaret B) Kervansaray
C) Medrese D) Şifahane

6.

Şehir	Kütüphane sayısı	Yaklaşık kitap
A şehri	4	12.000
B şehri	1	2.500

Tabloda aynı dönemde iki şehrin kütüphane durumu karşılaştırılmıştır. Tabloya göre bir şehirdeki ilim hayatı hakkında hangi çıkarım yapılabilir?

- A) Kütüphane sayısı ilim hayatıyla ilgisizdir.
 B) Kütüphaneler yalnızca süs amaçlıdır.
 C) Az kitap daha çok bilgi demektir.
 D) Kütüphane ve kitap sayısının fazlalığı ilim hayatının canlılığına işaret eder.

7.

Astronomi ve matematik alanındaki çalışmalarıyla tanınan, Semerkant'taki gözlemevi geleneğinden gelip İstanbul'da ders veren âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Kuşçu
 B) Yunus Emre
 C) İtrî
 D) Ahi Evran

8.

Şehzade Camii	Süleymaniye Camii	Selimiye Camii
---------------	-------------------	----------------

Kartlarda aynı mimarın "çıraklık", "kalfalık" ve "ustalık" eserleri olarak anılan üç yapı verilmiştir. Bu yapıların mimarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mimar Sinan
 B) Hârizmî
 C) İbn Sînâ
 D) Bîrûnî

9.

Türk-İslam musikisinde bestelediği eserlerle tanınan ve özellikle dinî musiki alanındaki besteleriyle anılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Kuşçu
 B) Uluğ Bey
 C) İbnü'l-Heysem
 D) İtrî

10.

Bir şairin öne çıkan yönü

Şiirlerinde sade bir Türkçe kullanmış; sevgi, hoşgörü ve insanı merkeze alan söyleyişle yüzyıllar boyunca okunmuştur.

Yukarıda tanıtılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hârizmî
 B) Ali Kuşçu
 C) Yunus Emre
 D) Bîrûnî

11.

Bir teşkilatın tanımı

Esnaf ve zanaatkarları bir araya getiren; kaliteli üretimi, dürüst alışverişi ve çırak yetiştirmeyi kural hâline getiren teşkilat.

Yukarıda tanımı verilen ve Anadolu'da meslek ahlakının yerleşmesinde etkili olan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Medrese
 B) Ahilik
 C) Şifahane
 D) Kervansaray

12.

Yaklaşım	Sonuç
Yalnızca aktarılanı kabul etmek	Yanlış bilgi sürüp gider
Gözlem ve deneyle sınamak	Yanlış bilgi düzeltilebilir

Tabloda bilgiye karşı iki yaklaşım ve sonuçları karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma, İslam bilim geleneğinin hangi yönünü öne çıkarır?

- A) Bilginin sınanmadan aktarılmasını
- B) Bilgi üretiminden uzak durmayı
- C) Yalnızca eski kitaplara güvenmeyi
- D) Gözlem ve deneyle sınamanın önemsenmesini

13.

Tercüme edilir	Üzerine yeni bilgi eklenir	Sonraki kuşağa aktarılır
----------------	----------------------------	--------------------------

Kartlarda bilginin yüzyıllar boyunca izlediği yol üç basamakta verilmiştir. Bu basamaklar birlikte değerlendirildiğinde bilim tarihiyle ilgili hangi sonuca ulaşılır?

- A) Her toplum bilimi sıfırdan kurar.
- B) Bilim, toplumların birbirine eklediği birikimle ilerler.
- C) Tercüme bilime zarar verir.
- D) Bilgi aktarılamaz.

14. Bir öğrenci matematik dersinde kullandığı cebir kavramlarının, gözlük camındaki optik bilgisinin ve hastanedeki tıp geleneğinin kökeninde geçmiş âlimlerin çalışmaları bulunduğunu öğrenmiştir. Bu bilgi öğrenciye en çok neyi göstermektedir?

- A) Geçmişteki çalışmaların bugünkü hayatı hâlâ etkilediğini
- B) Eski çalışmaların hiçbir işe yaramadığını
- C) Bilimin yalnızca son yüzyılda başladığını
- D) Bilginin aktarılamayacağını

15.

Bilim: tıp, cebir, optik	Kurum: medrese, kütüphane	Sanat: mimari, musiki, şiir
--------------------------	---------------------------	-----------------------------

Kartlarda bu üniteye işlenen üç katkı alanı verilmiştir. Bu kartlar birlikte değerlendirildiğinde ulaşılabilecek en kapsayıcı sonuç hangisidir?

- A) Katkılar yalnızca bilim alanındadır.
- B) Katkılar yalnızca sanat alanındadır.
- C) Katkılar bilim, kurum ve sanat gibi birbirini besleyen alanlara yayılmıştır.
- D) Bu alanlar birbirinden tamamen bağımsızdır.

Müslümanların Bilim ve Kültüre Katkısı — Cevap Anahtarı

1. A	2. B	3. C	4. B	5. C	6. D	7. A	8. A	9. D	10. C	11. B	12. D
13. B	14. A	15. C									